

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 15.4.2014
COM(2014) 17 final

2014/0007 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας κοινού αεροπορικού χώρου μεταξύ της
Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της Ουκρανίας**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. Πλαίσιο της πρότασης

- Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η διαπραγμάτευση της συμφωνίας για κοινό ευρωπαϊκό αεροπορικό χώρο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της Ουκρανίας πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή μετά από εντολή του Συμβουλίου τον Δεκέμβριο του 2006.

Η αγορά των αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας είναι μείζονος σημασίας.

Οι αεροπορικές μεταφορές εξυπηρετούν πάνω από 4 εκατομμύρια επιβάτες (πηγή: Eurostat 2012) και αναπτύσσονται με ετήσιο μέσο ρυθμό της τάξης του 17% κατά τα τελευταία 10 χρόνια. Οι αεροπορικές μεταφορές φορτίου ακολουθούν επίσης ανοδική πορεία σημειώνοντας τη διπλάσια αύξηση κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η κίνηση μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας αντιστοιχεί κατά μέσο όρο περίπου στο 43% της συνολικής διεθνούς κίνησης της Ουκρανίας κατά τα τελευταία 4 έτη.

Οι αεροπορικές μεταφορές μεταξύ ΕΕ και Ουκρανίας εκτελούνται προς το παρόν με βάση διμερείς συμφωνίες μεταξύ του εκάστοτε κράτους μέλους και της Ουκρανίας. Μέρος της εξωτερικής πολιτικής αεροπορικών μεταφορών της ΕΕ αποτελεί η διαπραγμάτευση αναλυτικών συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών με γειτονικές χώρες, εφόσον έχουν αποδειχθεί η προστιθέμενη αξία και τα οικονομικά οφέλη των εν λόγω συμφωνιών. Ειδικότερα, σκοπός της συμφωνίας είναι:

- το βαθμιαίο άνοιγμα της αγοράς σε αμοιβαία βάση όσον αφορά την πρόσβαση σε γραμμές και τη χωρητικότητα,
- η επίτευξη ρυθμιστικής σύγκλισης και αποτελεσματικής συμμόρφωσης της Ουκρανίας με τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με τις αεροπορικές μεταφορές και
- η μη διακριτική μεταχείριση και ισότιμοι όροι για τους οικονομικούς παράγοντες.

- **Γενικό πλαίσιο**

Οι διαπραγματευτικές οδηγίες θέτουν ως γενικό στόχο τη διαπραγμάτευση αναλυτικής συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών με στόχο το σταδιακό και αμοιβαίο άνοιγμα της πρόσβασης στην αγορά, την επίτευξη ρυθμιστικής σύγκλισης και την αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων και των προτύπων της ΕΕ.

Σύμφωνα με τις διαπραγματευτικές οδηγίες, στις 28 Νοεμβρίου 2013 μονογραφήθηκε από αμφότερες τις πλευρές σχέδιο συμφωνίας με την Ουκρανία.

- **Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης**

Οι διατάξεις της συμφωνίας κατισχύουν των σχετικών διατάξεων των υφιστάμενων

διμερών αεροπορικών συμφωνιών μεταξύ κρατών μελών και Ουκρανίας. Ωστόσο, τα υπάρχοντα δικαιώματα μεταφοράς, τα οποία απορρέουν από τις εν λόγω διμερείς συμφωνίες και δεν καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, είναι δυνατόν να συνεχίσουν να ασκούνται, με την προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται διάκριση μεταξύ των κρατών μελών και των υπηκόων τους.

- **Συνοχή με τις λοιπές πολιτικές και στόχους της Ένωσης**

Η σύναψη αναλυτικής συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών με την Ουκρανία αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την ανάπτυξη της εξωτερικής πολιτικής αεροπορικών μεταφορών της ΕΕ και κρίσιμης σημασίας τμήμα της πολιτικής γειτονίας της ΕΕ και για τη δημιουργία ευρύτερου Κοινού Ευρωπαϊκού Αεροπορικού Χώρου, όπως περιγράφεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής (COM(2012) 556 τελικό) με τίτλο «Εξωτερική πολιτική αερομεταφορών της ΕΕ — Αντιμετώπιση των μελλοντικών προκλήσεων».

2. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη και εκτίμηση των επιπτώσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή διεξήγαγε τις διαπραγματεύσεις διαβουλευόμενη με ειδική επιτροπή.

Επιπλέον, ζητούσε τη γνώμη των ενδιαφερομένων μερών καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

- **Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι στοχευόμενοι τομείς και γενικά χαρακτηριστικά των συνομιλητών

Η Επιτροπή διαβουλευθήκε με τους ενδιαφερομένους, ιδίως μέσω του Συμβουλευτικού Φόρουμ το οποίο απαρτίζεται από εκπροσώπους αερομεταφορέων, αερολιμένων και συνδικάτων.

Σύνοψη των απαντήσεων και τρόπος συνεκτίμησής τους

Όλες οι παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων μερών, που αφορούν κυρίως την ισορροπία μεταξύ του ανοίγματος της αγοράς και της εφαρμογής των απαιτήσεων και των προτύπων της ΕΕ για τις αερομεταφορές από την Ουκρανία, ελήφθησαν δεόντως υπόψη κατά την κατάρτιση της διαπραγματευτικής θέσης της Ένωσης. Οι ενδιαφερόμενοι δήλωσαν μετά την περάτωση των διαπραγματεύσεων ότι προσμένουν την υπογραφή και την εφαρμογή της συμφωνίας.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνομosύνης**

Δεν υπήρξε ανάγκη προσφυγής σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Όπως και στην περίπτωση άλλων συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των τρίτων χωρών, αναμένεται ότι λόγω της απελευθέρωσης της αγοράς μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας θα μπορούσαν να καθιερωθούν νέες διαδρομές μεταξύ των αερολιμένων των μερών. Αναμένεται επίσης ότι νέες αεροπορικές εταιρείες θα εισέλθουν στην αγορά. Η εξέλιξη

αυτή θα αυξήσει τον ανταγωνισμό και θα προσφέρει στους καταναλωτές περισσότερες επιλογές σε καλύτερες τιμές. Άλλωστε, είναι η πρώτη φορά που μια τέτοια συμφωνία προσφέρει (μονομερώς) στους αερομεταφορείς της ΕΕ τη δυνατότητα να εκτελούν αυτόνομα και διαδοχικά δρομολόγια ενδομεταφορών στην αγορά πτήσεων εσωτερικού της Ουκρανίας.

Επιπλέον, η εφαρμογή των απαιτήσεων και των προτύπων της ΕΕ για τις αερομεταφορές από την Ουκρανία σε όλες τις πτυχές λειτουργίας των αεροπορικών εταιριών (για παράδειγμα, σε ό,τι αφορά την προστασία, τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, την ασφάλεια, τα εργασιακά πρότυπα και το περιβάλλον) θα καταστήσει δυνατή την κατοχύρωση συνθηκών θεμιτού ανταγωνισμού για όλες τις αεροπορικές εταιρείες. Επιπλέον, η συμφωνία δημιουργεί επενδυτικές ευκαιρίες για τους αερομεταφορείς των συμβαλλομένων μερών καθιστώντας δυνατή την αμοιβαία πλειοψηφική συμμετοχή, η οποία θα διευκολύνει την ανάπτυξη των αεροπορικών εταιρειών και θα προωθήσει την ενοποίηση του τομέα. Επίσης, θα διευκολύνει διάφορα θέματα άσκησης επιχειρηματικής δράσης, καθώς προβλέπει μια σειρά από προοπτικές σχετικά με την επιχειρηματική δραστηριότητα με στόχο τη διευκόλυνση της λειτουργίας των αεροπορικών εταιρειών, όπως οι συμφωνίες για πτήσεις με κοινό κωδικό, η επίγεια εξυπηρέτηση, οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, οι πολυτροπικές μεταφορές, καθώς επίσης και το δικαίωμα πραγματοποίησης νυχτερινών στάσεων στους αερολιμένες αμφοτέρων των μερών.

Γενικότερα, αναμένεται προοδευτική διασύνδεση και επέκταση σε μεγάλο βαθμό των αγορών αεροπορικών μεταφορών της ΕΕ και της Ουκρανίας.

3. Νομικά στοιχεία της πρότασης

- **Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης ενέργειας**

Η συμφωνία κατοχυρώνει ίσους και ενιαίους όρους πρόσβασης στην αγορά για όλους τους αερομεταφορείς της Ένωσης και καθιερώνει νέες ρυθμίσεις ρυθμιστικής συνεργασίας και σύγκλισης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας σε πεδία ουσιώδη για την ασφάλεια πτήσεων, την αεροπορική ασφάλεια και την αποτελεσματική εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών.

Ειδικότερα, η συμφωνία επιτρέπει την επέκταση των όρων της στα 28 κράτη μέλη, με την εφαρμογή των ίδιων κανόνων χωρίς διακρίσεις και προς όφελος όλων των αερομεταφορέων της Ένωσης, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Οι εν λόγω αερομεταφορείς θα μπορούν πλέον να εκτελούν πτήσεις ελεύθερα από οποιοδήποτε σημείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς οποιοδήποτε σημείο της Ουκρανίας, κάτι που δεν ισχύει σήμερα.

Η συμφωνία απαρτίζεται από το κύριο κείμενο με τις βασικές αρχές και επτά παραρτήματα: παράρτημα I για τις απαιτήσεις και τα πρότυπα που ισχύουν στην ΕΕ, παράρτημα II για τα συμφωνημένα δρομολόγια και τις καθορισμένες διαδρομές, παράρτημα III για τις μεταβατικές διατάξεις, παράρτημα IV για τον κατάλογο πιστοποιητικών προς αναγνώριση, παράρτημα V για τον κατάλογο των κρατών που αναφέρονται στα άρθρα 17, 19 και 22 και τα παραρτήματα II και III της συμφωνίας, παράρτημα VI για τους διαδικαστικούς κανόνες, και παράρτημα VII για τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 26 παράγραφος 4 της συμφωνίας.

- **Νομική βάση**

Άρθρο 100 παράγραφος 2 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Επιλογή νομικών μέσων**

Προτεινόμενα μέσα: διεθνής συμφωνία

Άλλα μέσα δεν θα ήταν κατάλληλα για τον εξής λόγο:

Οι εξωτερικές αεροπορικές συνδέσεις είναι δυνατόν να ρυθμίζονται μόνον με διεθνείς συμφωνίες.

4. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας κοινού αεροπορικού χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της Ουκρανίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 100 παρ. 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2014/xxx του Συμβουλίου, της (...), η συμφωνία κοινού αεροπορικού χώρου με την Ουκρανία (εφεξής «η συμφωνία») υπεγράφη την (...), με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.
- (2) Η συμφωνία κατοχυρώνει ίσους και ενιαίους όρους πρόσβασης στην αγορά για όλους τους αερομεταφορείς της Ένωσης και καθιερώνει νέες διατάξεις ρυθμιστικής συνεργασίας και σύγκλισης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας σε πεδία ουσιώδη για την ασφάλεια πτήσεων, την αεροπορική ασφάλεια και την αποτελεσματική εκμετάλλευση των αεροπορικών μεταφορών.
- (3) Η συμφωνία πρέπει να συναφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Εγκρίνεται εξ ονόματος της Ένωσης η συμφωνία κοινού αεροπορικού χώρου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της κυβέρνησης της Ουκρανίας.
2. Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζει το πρόσωπο που είναι αρμόδιο να προβεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην κοινοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 38 της συμφωνίας, προκειμένου να εκφραστεί η συναίνεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να δεσμευθεί από τη συμφωνία.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα έκδοσής της.¹

Στρασβούργο,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

[...]

¹ Η ημερομηνία έναρξης ισχύος θα δημοσιευτεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.